

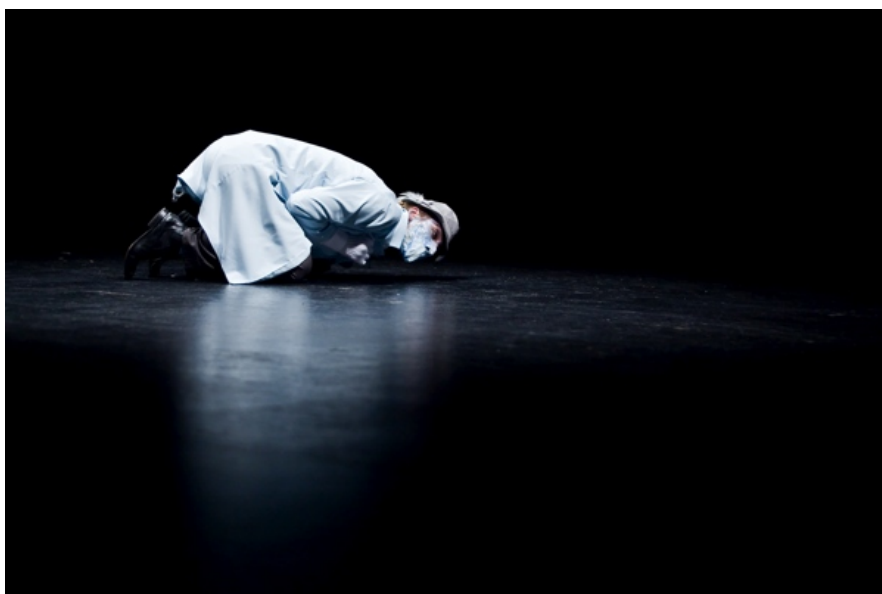
PŘÍPADY DOKTORA TOURETA – DĚTSKÁ VERZE

To se mi líbí

Toto se líbí 7 lidem. Budte první mezi svými přáteli.

Inscenaci Případy doktora Toureta, vytvořila herečka Anna Polívková spolu s tanečním souborem VerTeDance. Skupina má za sebou již mnohaletou spolupráci s českými i zahraničními choreografy (Thomas Steyaert, Peter Mika, Olga Cobos, aj.) a obdržela za svou tvorbu i některá prestižní ocenění (např.: Cenu SAZKY za „objev v tanci“ 2005).

Představení, 16. února 2011, ze kterého píše tuto recenzi, bylo netypické tím, že onemocněla tanečnice Veronika Kotlíková a inscenace její nepřítomností dostala trochu jiný rozměr, neboť chyběly taneční části. Ty, pohotově nahradil muzikant Jakub Xavier Baro, který je autorem hudby k celé inscenaci a doprovází interprety osobně na jevišti na klávesy a kytaru. Volnou inspirací tohoto představení se stala kniha neurologa Olivera Sackse **Muž, který si spletl svou ženu s kloboukem**. Představením provází postava doktora Toureta a seznamuje nás se svými pacienty a jejich velmi kuriózními poruchami a obsesemi. Každý jedinec a postava představuje konkrétní případ se specifickou formou abnormality. I postava doktora Toureta, kterého skvěle ztvárňuje Tomáš Měcháček, doplňuje sérii pitoreskních postav. Reálný doktor Touret, slavný francouzský neurolog, pojmenoval a definoval tzv. Tourettův syndrom, což je neuropsychologická porucha. Projevuje se stereotypními motorickými tiky (mrkání, cukání, mávání horními končetinami) a vokálními tiky (mručení, chrochtání, pokašlávání, vzácněji vykřikování vulgárních výrazů). Ty jsou způsobené nekontrolovatelnými stahy svalů dýchacího ústrojí. Postava doktora, Tourettovým syndromem sama trpí, psychiatr, který diváky představením v lékařském bílém pláští provází a představuje své pacienty, je sám zmítán občasnými a vytrvalými tiky, poskakuje, vyráží a vykřikuje slova, vyhazuje rukama a neustále je puzen dotýkat se svého těla. Hranice mezi lékařem a pacientem je z tohoto úhlu pohledu docela nezřetelná. Tomáš Měcháček je spojovatelem jednotlivých výstupů, uvádí pacienty, navazuje kontakt s publikem a pohotově reaguje na reakce diváků a rozehrává s nimi situace. Jako první uvádí geniální nevidomá dvojčata (Anička Polívková a Tereza Ondrová), která jsou uzavřena ve světě prvočísel. Společensky jinak dost asociální děvčátka jsou zabráná do hry rytmického přeřikávání prvočísel, ostatní svět je nezajímá a legraci mají hlavně z vysokých zajímavých číselných kombinací prvočísel.



Dalším pacientem, který se divákům představuje, je maskovaný pan Padlý. Scénka pan Padlý je upravený starší skeč, který vytvořila Anna Polívková a v **Případech doktora Toureta** jej znovu použila. V pohybově výrazových principech i v užití masky se tato scénka odkazuje k metodě Jacqua Lecoqa, na jehož škole Anička Polívková studovala a lehce vybočuje z ostatních výstupů. Pan Padlý touží létat, spadl z nebe a domnívá se o sobě, že je anděl. Na zemi se mu vzletnout nedaří, a jeho veškeré úsilí se upíná k létání, vzletu a touze k tomuto osvobozujícímu zážitku. Poslední pacientku přivádí doktor Touret na jeviště téměř násilím. Paní Vltavská (Tereza Ondrová) je plachá, stydlivá, nenápadná paní, která křečovitě drží v náručí do šátku zabalené desky s drahocenným pokladem. Paní Vltavská miluje Vltavu. Nejen tu řeku, ale hlavně symfonickou báseň Bedřicha Smetany, Vltavu z cyklu Má vlast. Paní Vltavská vyndává gramofonovou desku a prosí muzikanta, aby ji pustil. Ten si klepe na čelo, že druh tohoto nosiče už je dávno pasé. Paní Vltavská tedy s povzdychem vyndává CD se záznamem. Když se ozve první a druhá flétna s motivem Vltavy, nitro a tělo paní Vltavské se rozechvěje a souzní s hudbou. Většinu části skladby spíše niterně prožívá, znovu všechny takty protrpí až do tanečních motivů, kdy si oblékne kuchyňskou zástěru a předvede pár prvků z lidových tanců. Velké finále a katarzi pak zaplňjí vodou, jak jinak nežli vltavskou. V inscenaci je velký prostor pro improvizaci, a každé představení je originální tím, jaké je publikum, a jak diváci reagují. Ve středním dopoledním představení určené dětem, bylo hlediště zaplněné dětmi, které přišly se základní školou, podle odhadu věku, mohli chodit maximálně do páté třídy. Od začátku reagovaly velmi živě a herec Tomáš Měcháček s nimi pohotově a vtipně komunikoval a velmi brzy je dokázal pro inscenaci získat. V pasážích, kde měla vystoupit tanečnice, hrál Jakub Xavier Baro. Doktor Touret vysvětluje, čím je který pacient výjimečný a hned v úvodu klade otázku, co je a není normální, kdo je a není normální a naznačuje, že někdy je to velmi těžké určit. Celou inscenaci se nese velice pečlivě skrytá a dost možná i nezáměrně edukativní linie. Velmi jemně jsou děti uváděny do světa divadelní imaginace a komunikace, sebe prezentace (míra odvahy pro výkřik jedince ukrytého v davu setmělého hlediště, není stejná v případě, když je v sále rozsvíceno a herec s divákem začne komunikovat a veškerá pozornost se upře na jejich dialog). A zcela jistě řada dětí uslyší druhou větu Smetanovy Mé vlasti úplně poprvé v životě právě na tomto představení a možná si uvědomí, jak je - alespoň rámcově - věta vystavěna, a že se tam opakují několikrát podobná témata a jaké tam zazní motivy tanců. A konečně, děti si zřejmě s představením odnesou i definici toho, co je to prvočíslu a jak je určeno a ani nebudou mít pocit, že by to bylo nějaké učení.

Autorka recenze: Barbora Stýblová

